

ΕΦΙΑΛΤΗΣ > Τι λένε οι έλληνες επιστήμονες για τη σχέση της χρήσης βλημάτων απεμπλουτισμένου ουρανίου στο Κοσσυφοπέδιο και στη Βοσνία με την εκδήλωση καρκίνου και τον θάνατο στρατιωτών του ΝΑΤΟ
> Τι επισημαίνεται σε έκθεση της Επιτροπής Περιβάλλοντος του Συμβουλίου της Ευρώπης

Για μια ακόμη φορά φαίνεται ότι κανένας πόλεμος δεν τελειώνει με το «παύσατε πυρ» και μάλιστα όταν έχουν χρησιμοποιηθεί σε αυτόν ραδιενεργά όπλα. Όπως συνέβη στο Κοσσυφοπέδιο και στη Βοσνία. Σήμερα αναζητείται η σχέση της χρήσης βλημάτων απεμπλουτισμένου ουρανίου με την εκδήλωση καρκίνου αλλά και τον θάνατο στρατιωτών οι οποίοι μετείχαν στη νατοϊκή δύναμη που αναπτύχθηκε στο Κοσσυφοπέδιο. Έλληνες επιστήμονες αλλά και πρόσφατη έκθεση του Συμβουλίου της Ευρώπης επι-

σημαίνουν ότι η μόλυνση από το απεμπλουτισμένο ουράνιο στις περιοχές που επλήγησαν από τους βομβαρδισμούς του ΝΑΤΟ είναι μεγάλη.

Ωστόσο, όπως τονίζουν οι ειδικοί, δεν έχει ανιχνευθεί ραδιενέργεια στη χώρα μας. Όσον αφορά τους στρατιώτες που υπηρετούν στο Κοσσυφοπέδιο, «τα δυσμενή αποτελέσματα θα φανούν από σήμερα και σε βάθος χρόνου ως 10 έτη, αφού πήγαν μετά το τέλος των βομβαρδισμών και δεν μετείχαν σε χειραίρα επιχείρηση», λέει η

ιατρός κυρία Μαρία Σωτηροπούλου, πρόεδρος της Πανελλήνιας Ιατρικής Εταιρείας κατά της Πυρηνικής και Βιοχημικής Απειλής. Ακριβά θα την πληρώσουν οι άτυχοι κάτοικοι των περιοχών που επλήγησαν από τους βομβαρδισμούς.

Ο κ. Αθ. Γεράνιος, αναπληρωτής καθηγητής Πυρηνικής Φυσικής στο Πανεπιστήμιο Αθηνών θεωρεί αναγκαίο «να ληφθούν δείγματα αίματος από τους Έλληνες στρατιώτες για να ελεγχθεί αν έχουν ραδιενέργεια, όπως αποφασίστηκε από άλλες ευ-

ρωπαϊκές χώρες». Από την πλευρά του το υπουργείο Αμυνας διαβεβαιώνει ότι δεν υπάρχει πρόβλημα για τους Έλληνες στρατιώτες.

As σημειωθεί ότι τόσο βουλευτές του ΚΚΕ όσο και ο βουλευτής του ΣΥΝ κ. Π. Λαφαζάνης κατέθεσαν ερωτήσεις στη Βουλή προς τους αρμοδίους υπουργούς σχετικά με τις επιπτώσεις από τη χρήση απεμπλουτισμένου ουρανίου κατά τους βομβαρδισμούς στη Γιουγκοσλαβία.

Ρεπορτάζ: Παναγιώτα Μπίτσικα, Μάχη Τράτσα

Τώρα φαίνονται οι τραγικές επιπτώσεις από τις βόμβες ουρανίου στη Γιουγκοσλαβία

Η ρύπανση δεν μπορεί να μεταφερθεί στην Ελλάδα

Η ραδιενέργεια την οποία μέτρησαν κατά τη διάρκεια του πολέμου στο Κοσσυφοπέδιο οι σταθμοί της Ελληνικής Επιτροπής Ατομικής Ενέργειας που βρίσκονται στα ελληνικά σύνορα κυμαινόταν σε φυσιολογικά επίπεδα. Η μεταφορά απεμπλουτισμένου ουρανίου προς τη χώρα μας θα μπορούσε να συμβεί μόνο με τις αέριες μάζες, άρα είναι παντελώς αδύνατον από τη στιγμή που δεν έγινε τότε κάτι τέτοιο να συμβεί σήμερα. Η ρύπανση δεν μπορεί να μεταφερθεί στην Ελλάδα από το έδαφος, αφού περιορίζεται σε μια ακτίνα περίπου 60 χιλιομέτρων.

Το πρόβλημα όμως, σύμφωνα με τον διευθυντή ερευνών του ΕΚΕΦΕ «Δημόκριτος» και γενικό γραμματέα των Βαλκανικών Χημικών Εταιρειών κ. Ν. Κατσαρό, εστιάζεται στις επιπτώσεις στην υγεία των άτυχων κατοίκων των περιοχών της Σερβίας, καθώς και των στρατιωτών που υπηρέτησαν στο Κοσσυφοπέδιο και στη Βοσνία. «Μόνο το 3% του ουρανίου ανακιντοποιείται στην ατμόσφαιρα ως σκόνη, το υπόλοιπο παραμένει στο έδαφος και απειλεί σοβαρά την υγεία των κατοίκων» λέει ο καθηγητής κ. Σπ. Ραψομανίκης από το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης. Και ο κ. Κατσαρό συμπληρώνει: «Τώρα θα αρχίσουν να εμφανίζονται τα πρώτα κρούσματα. Περίπου έναν χρόνο μετά. Όπως ακριβώς συνέβη και στον Περσικό». Στον Πόλεμο του Κόλπου οι Αμερικανοί χρησιμοποίησαν για πρώτη φορά οβίδες με απεμπλουτισμένο ουράνιο. Σήμερα 55.000 αμερικανοί βετεράνοι του Κόλπου πάσχουν από καρκίνο και άλλες ασθένειες. Επίσης, πρόσφατα το υπουργείο Αμυνας της Βρετανίας ανακοίνωσε ότι αυτά τα τελευταία δέκα χρόνια, από τους 5.000 βρετανούς βετεράνους που συμμετείχαν, οι 2.000 συνταξιοδοτήθηκαν λόγω ασθενειών, οι 1.000 εμφάνισαν συμπτώματα καρκίνου και οι 2.000 παρακολουθούνται από ειδικούς. Και όμως, πέντε χρόνια πριν, οι εκπρόσωποι του ΝΑΤΟ δήλωναν ότι οι συγκεκριμένες βόμβες δεν εγκυμονούν κινδύνους για το περιβάλλον και τον άνθρωπο! Παρ' όλο που γνώριζαν ότι το 1980 εισαγγελέας της Πολιτείας της Νέας Υόρκης διέταξε να σταματήσει

7 Απριλίου 1999. Ενας πύραυλος του ΝΑΤΟ έχει χτυπήσει το κέντρο της πρωτεύουσας του Κοσσυφοπέδιου Πρίστινα. Το πρόβλημα εστιάζεται τώρα στις επιπτώσεις της ρύπανσης από τις βόμβες απεμπλουτισμένου ουρανίου που χρησιμοποιήθηκαν στους βομβαρδισμούς

η Εθνική Βιομηχανία Μολύβδου την παραγωγή βομβών από απεμπλουτισμένο ουράνιο γιατί τα επίπεδα ραδιενέργειας στον αέρα είχαν υπερβεί κατά τι το επιτρεπτό όριο. Λίγα χρόνια αργότερα στη Σερβία, στη Βοσνία και στο Κοσσυφοπέδιο η κάθε βόμβα απεμπλουτισμένου ουρανίου τη στιγμή της έκρηξης εξέπεμπε ως και 1.000 φορές περισσότερη ραδιενέργεια, αλλά ουδείς ενοχλήθηκε!

Η αποκατάσταση των περιοχών που έχουν πληγεί είναι, σύμφωνα με τον κ. Κατσαρό, πολύ δύσκολη. «Πρέπει να σκαφτούν χιλιά-

δες τόνοι μολυσμένου χώματος και στη συνέχεια να μεταφερθούν σε ειδικούς χώρους. Δυστυχώς, σύντομα η εμφάνιση λευκαϊμίας και άλλων μορφών καρκίνου θα πυκνώσουν στους κατοίκους των περιοχών της Σερβίας».

Πέρα από τη ραδιενέργεια η οικολογική καταστροφή στη Γιουγκοσλαβία, σύμφωνα με τον καθηγητή του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κ. Χρ. Ζερεφό (ο οποίος συμμετείχε σε διεπιστημονική αποστολή στη Γιουγκοσλαβία), είναι τεράστια. «Τα εδάφη και τα ποτάμια

έχουν μολυνθεί από τοξικές χημικές ενώσεις είτε σκοπίμως από τους περικυκλωμένους Σέρβους είτε επειδή ανατινάχθηκαν από τις βομβιστικές επιθέσεις». Ικνη τέτοιων τοξικών ουσιών είχε μετρήσει πριν από περίπου ενάμιστο χρόνο στα ατμοσφαιρικά αιωρήματα στην Ελλάδα η ομάδα του κ. Ραψομανίκη. Οι μετεωρολογικές συνθήκες είχαν ευνοήσει τη μεταφορά τοξικών ρύπων από το Κοσσυφοπέδιο προς την Ελλάδα, με αποτέλεσμα τον δεκαπενταπλασιασμό των διοξινών και την αύξηση των επιπέδων κλοφέν.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Καταπατήθηκαν όλοι οι κανονισμοί κατά τη διάρκεια του πολέμου στο Κοσσυφοπέδιο

«Όλοι οι κανονισμοί που αφορούν την προστασία του περιβάλλοντος καταπατήθηκαν κατά τη διάρκεια του πολέμου στο Κοσσυφοπέδιο» αναφέρει εισήγηση της Επιτροπής Περιβάλλοντος του Συμβουλίου της Ευρώπης για τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις στο Κοσσυφοπέδιο (18/12/2000). Πιο συγκεκριμένα, μνημονεύεται ότι η χρήση βλημάτων απεμπλουτισμένου ουρανίου, η απελευθέρωση τοξικών ουσιών στον Δούναβη, οι πυρκαϊές στις βιομηχανικές εγκαταστάσεις κτλ. κατέστρεψαν με δραματικό τρόπο το φυσικό περιβάλλον στη Γιουγκοσλαβία, ενώ οι μακροχρόνιες επιπτώσεις στην ανθρώπινη υγεία και στην ποιότητα ζωής των μελλοντικών γενεών θα είναι μεγάλες.

Μάλιστα καταγγέλλεται ότι «η μεταφορά των ρυπαντών από τον αέρα, τα ποτάμια και το έδαφος λόγω των στρατιωτικών παρεμβάσεων έχει επηρεάσει ολόκληρη τη Νοτιοανατολική Ευ-

ρώπη. Οι περιβαλλοντικές ζημιές ήταν προφανείς και προβλέψιμες από την αρχή».

Αξίζει να αναφερθεί ότι δύο μήνες πριν, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σε απάντηση ερώτησης της Ένωσης Ελλήνων Χημικών (Μάιος 1999) για τις επιπτώσεις από τους νατοϊκούς βομβαρδισμούς ανέφερε ότι «δεν υπάρχουν επιπτώσεις στο περιβάλλον, ούτε κίνδυνοι για την ανθρώπινη υγεία από τους βομβαρδισμούς στη Γιουγκοσλαβία». Κι όμως λίγες ημέρες μετά, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή Περιβάλλοντος επισημαίνει ότι τα κράτη που συμμετείχαν στις εχθροπραξίες αψήφησαν τους διεθνείς νομικούς κανόνες για τον περιορισμό της περιβαλλοντικής ρύπανσης στη διάρκεια των στρατιωτικών συγκρούσεων - και πιο συγκεκριμένα τα άρθρα 55 και 56 από το Πρωτόκολλο του 1949 της Συνθήκης της Γενεύης - και ότι η κατάσταση πλέον είναι σοβαρή.

Διαρκείας ο κίνδυνος από τη ραδιενεργό μόλυνση

Στον πρόσφατο πόλεμο της Γιουγκοσλαβίας εκτιμάται ότι χρησιμοποιήθηκαν ένεκα τόνου απεμπλουτισμένου ουρανίου ή αλλιώς 30.000 βλήματα διαφόρων μεγεθών με ραδιενεργά στοιχεία! Το απεμπλουτισμένο ουράνιο (depleted uranium-DU) είναι απόβλητο της διαδικασίας εμπλουτισμού του ουρανίου στα πυρηνικά εργοστάσια. Λόγω της σκληρότητάς του, το επιλέγουν για την ενίσχυση βλημάτων ώστε να αυξάνεται η διατρητική τους ικανότητα. Δεν είναι τυχαίο ότι χρησιμοποιείται σε αντιραμικά βλήματα για να «κόβει το τανκ, όπως το μαχαίρι το βούτυρο!» Όπως μας εξηγεί ο κ. Αθ. Γεράνιος, αναπληρωτής καθηγητής του Τμήματος Πυρηνικής Φυσικής στο Πανεπιστήμιο της Αθήνας, είναι τριπλή η δράση του απεμπλουτισμένου ουρανίου. Κατ' αρχήν, τα βλήματα με ουράνιο και χωρίς να χρησιμοποιηθούν ακτινοβολούν στον άνθρωπο ο οποίος τα πλησιάζει. «Αν βάλει κάποιος ένα γκάιγκερ, μετρητή ραδιενέργειας, σε ένα τέτοιο βλήμα βάρους 100 γραμμαρίων, θα μετρηθεί 10.000 φορές περισσότερη ραδιενέργεια από τη φυσική ραδιενέργεια».

Όταν το βλήμα πλήξει τον στόχο, το απεμπλουτισμένο ουράνιο φλέγεται (ενώνεται με το οξυγόνο) και το διοξείδιο του ουρανίου μεταφέρεται από τον αέρα και εισπνέεται από τους κατοίκους των γύρω περιοχών.

Η ραδιενεργός μόλυνση την οποία προκαλεί είναι τεράστια και διαρκείας. Να σκεφτεί κανείς ότι αν κάποιος έχει ένα γραμμάριο ουρανίου 238 στον οργανισμό του, θα πρέπει να περιμένει 4,5 δισεκατομμύρια χρόνια για να μειωθεί στο μισό! Τόσος είναι ο χρόνος ημιζωής του ουρανίου.

ΟΙ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΣΤΟΝ ΑΝΘΡΩΠΟ

Επιπτώσεις στον ανθρώπινο οργανισμό από έκθεση σε ακτινοβολία ή εισπνοή απεμπλουτισμένου ουρανίου:

- > καρκίνος του πνεύμονα
- > καρκίνος των λεμφαδένων
- > λευχαιμίες
- > καρκίνος των οστών
- > βλάβες του μυελού των οστών
- > νεφρική ανεπάρκεια
- > προβλήματα στο ανοσοποιητικό σύστημα
- > καταστροφή αναπαραγωγικών κυττάρων - γενετικές ανωμαλίες στους απογόνους.

Η Πανελλήνια Ιατρική Εταιρεία για την Προστασία του Περιβάλλοντος και κατά της Πυρηνικής και Βιοχημικής Απειλής είχε καταγγείλει έγκαιρα τη χρήση ραδιενεργών όπλων στο Κοσσυφοπέδιο και είχε επισημάνει τις επιπτώσεις στην υγεία των κατοίκων της ευρύτερης περιοχής, αλλά και των στρατιωτών.